

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117214101
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2117214101.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov: matka - U. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. ulica XXXX/XX, Z. - U., zastúpená advokátkou JUDr. Michaelou Kajabovou, so sídlom Budovateľská 2, Bratislava, a otec - MUDr. U. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. ulica XXXX/XX, Z. - U., prechodne M. XX, Z., zastúpený advokátskou kanceláriou SOPKO LEGAL, s.r.o., so sídlom Paulínska 24, Trnava, IČO: 47 631 741, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 28. novembra 2018, č.k. 33P/43/2017-289 v spojení s opravným uznesením zo dňa 19. decembra 2018, č.k. 33P/43/2017-295, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach bežného a zročného výživného, ako aj v závislom výroku o trovách konania účastníkov **r u š í** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie maloletú E. zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otcovi súd prvej inštancie uložil platiť maloletej výživné v sume 750 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet matky a zročné výživné za obdobie od 30.05.2017 do 30.11.2018 vo výške 2.709,68 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 150 eur spolu s bežným výživným na účet matky, počnúc dňom 01.12.2018 pod hrozbou straty výhody splátok. Ďalším výrokom súd prvej inštancie rozhodol, že styk otca s maloletou E. neupravuje. V prevyšujúcej časti navrhovaného výživného a tvorby úspor súd návrh matky zamietol. Rodičom súd uložil nahradiť štátu trovy konania, a to matke vo výške 80,74 eur a otcovi vo výške 161,48 eur do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia v zmysle príkazu na úhradu. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 24 ods. 1, 3, 4 a 5, § 25 ods. 2, § 26, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3 a 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď s prihliadnutím na výsledky znaleckého dokazovania, vzhľadom na to, že neboli zistené žiadne negatívne sociálno-patologické javy, zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, s tým, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach, čo medzi rodičmi nebolo sporné. Súd zhodnotil všetky dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti,

starostlivo prihladol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo a došiel k záveru, že schopnostiam, možnostiam otca a odôvodneným potrebám maloletej E. zodpovedá určenie výživného vo výške 750 eur. Súd preskúmaním výdavkov maloletej mal za to, že tieto s poukazom na opakovane potvrdený záujem otca, aby maloletá pokračovala v štúdiu na súkromnej škole, s ktorým štúdiom sú spojené značné výdavky, sú v časti týkajúcej sa plnenia povinnej školskej dochádzky dôvodné, a to v pomernej výške 673 eur mesačne (odsek 10 odôvodnenia). Taktiež súd považoval za dôvodné ďalšie výdavky maloletej, avšak zo súdnej praxe s prihliadnutím na vek maloletej v odlišnej výške, konkr. na stravu 100 eur mesačne, oblečenie 50 eur mesačne, obuv 30 eur mesačne, kozmetika 40 eur mesačne, zubár (150/12) 12,50 eur mesačne. Súd sa nestotožnil s tvrdením matky, že by zákonnému právu dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov zodpovedala povinnosť otca maloletej zachovať maloletej E. štandard, na ktorý „je zvyknutá“, ako opakovane zdôraznila matka na pojednávaní dňa 25.09.2017 a 06.11.2017, nastavený spreď rozpadu vzťahu rodičov. Rovnako sa súd nestotožnil s právnou argumentáciou právnej zástupkyne matky poukazom na výňatky z rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/436/2014, že narodenie ďalšieho dieťaťa je síce skutočnosť, na ktorú súd musí pri určovaní výživného pre ostatné oprávnené osoby prihliadnuť, nemôže však do určovania výživného zasiahnuť v takej miere, aby obmedzila zabezpečovanie potrieb starších detí, či rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 20CoP/27/2016 narodenie ďalšieho dieťaťa nesmie byť v žiadnom prípade na ujmu už narodenému dieťaťu. Tak medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj článok 41 ods. 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky zakotvujú základné sociálne a kultúrne právo spočívajúce v rovnosti detí narodených v manželstve a mimo manželstva, kde deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Žiadna právna norma Slovenskej republiky v súčasnosti neupravuje tzv. privilegium skôr narodeného dieťaťa ako nejaké prednostné právo prvorodeného dieťaťa na kvalitnejšiu a rozsiahlejšiu výchovu a starostlivosť od rodiča pred neskôr narodeným dieťaťom. Zákon o rodine taktiež vychádza z rovného postavenia všetkých detí, bez prednostného práva skôr narodeného dieťaťa na vyššiu životnú úroveň a starostlivosť. Tak ako rodičovské práva patria obom rodičom (článok 4 Zákona o rodine), tak každému dieťaťu rodiča vzniká právo na rovnú starostlivosť od neho (článok 5 Zákona o rodine). Preto súd považoval za odôvodnené vyššie uvedené potreby maloletej, s ktorými sú spojené výdavky vo výške 905,50 eur mesačne a na úhrade ktorých sa má podieľať tak otec, ako aj matka. Nebolo sporným, že otec sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval v októbri 2016, teda viac ako pred dvomi rokmi v čase rozhodovania súdu a že po celý ten čas hradí výdavky spojené s chodom domácnosti, v ktorej zostala žiť matka a maloleté dieťa. Otec si teda riadne plní svoju vyživovaciu povinnosť vecnými plneniami, keď zabezpečuje bývanie maloletej. S prihliadnutím na tieto skutočnosti súd považoval za správne určiť výživné ako povinnosť otca podieľať sa na dôvodných peňažných výdavkoch maloletej v pomere 4/5 otec k 1/5 matka, čo zodpovedá približne aj pomeru súhrnu preukázaných čistých príjmov otca 3.580 eur k čistému príjmu matky 721 eur. Súd mal za to, že otec zo zamestnania a z podnikania je schopný dosahovať príjem cca 3.580 eur mesačne, čo predstavuje súčet jeho čistého príjmu zo zamestnania cca 2.508 eur a príjmu z podnikania z vykonávaných odborných štúdií pre farmaceutické spoločnosti, tak ako to vyplývalo z výpisov z jeho účtu vo X., a. s. v priemernej výške 1.068,70 eur v období 10/2016 - 04/2017, na ktorú skutočnosť poukázala matka vo vyjadrení zo dňa 08.02.2018. Preto súd uložil povinnosť otcovi prispievať na výživu maloletej E. sumou (viac ako 4/5 z 905 eur) 750 eur mesačne, vždy do 15.-teho dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám matky, odo dňa podania návrhu, t. j. od 30.05.2017. Keďže otec si riadne plnil súdom uloženú povinnosť na základe vykonateľného neodkladného opatrenia prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 600 eur mesačne, a ku dňu rozhodnutia súdu nemal nedoplatok na tejto povinnosti, súd určil povinnosť otca doplatiť zročné výživné (05/2017 9,68 eur, 06/2017 až 11/2018 18 x 150 eur) vo výške 2.709,68 eur v pravidelných mesačných splátkach popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok v prípade porušenia tejto povinnosti tak, aby zročné výživné od 30.05.2017 do 30.11.2018 bolo maloletej E. uhradené do roka a pol. V prevyšujúcej časti súd návrh matky na výživné zamietol, keď mal súd za to, že v zamietnutej časti navrhované výživné nezodpovedá odôvodneným potrebám maloletej E.. Otec sa výlučne podieľa na úhrade výdavkov spojených s bývaním maloletej, zároveň sa výlučne podieľa na úhrade výdavkov spojených s vyživovacou povinnosťou plnoletej F.. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému U., toho času už takmer dvojročné dieťa. Súd mal za to, že nezodpovedá majetkovým pomerom otca uložiť mu povinnosť tvorby úspor, a preto v tejto časti mal za to, že tvorba úspor nepredstavuje odôvodnenú potrebu maloletej E.. Otec okrem toho platí mesačne 40 eur životné poistenie maloletej E.. K úprave stretávania sa otca s maloletou E.: je nepochybné, že nielen rodičia majú právo stretávať sa so svojím dieťaťom, ale aj dieťa má právo stretávať sa s obidvomi rodičmi, ktoré je najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Povinnosťou súdu je dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Znalec

v posudku konštatoval, že psychická výbava na zvládanie životných situácií je u oboch rodičov slabšia, čo sa prejavilo aj v ich doterajšom fungovaní a dopláca na to ich maloletá E.. ... Na strane 23 posudku v poslednom odseku znalec uviedol, že maloletá má k otcovi v zásade dobrý vzťah. Znalec mal za to, že by bolo vhodné, aby obaja rodičia urobili isté korekcie vo svojom doterajšom správaní sa a aby sa maloletá mohla rozhodovať viac sama za seba než pod vplyvom okolia. Rodičia sa počas konania pred súdom dohodli na pojednávaní dňa 05.09.2018 na úprave styku. Súd však dospel k záveru, že maloletá si cestu k otcovi nakoniec nájde sama, nie je v jej najlepšom záujme určovať úpravu stretávania sa s otcom a túto prípadne vynucovať v personálnej exekúcii. Z uvedeného dôvodu s prihliadnutím na vek maloletej, konštatovaný dobrý vzťah k otcovi a na jej vývin, keď ide o 12 a pol ročné dieťa, ktoré je minimálne už rok v pubertálnom štádiu, súd styk neupravil. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania; účastníci náhradu trov konania ani nežiadali priznať. So znaleckým dokazovaním vznikli trovy konania štátu, ktoré neboli kryté preddavkom na trovy dôkazu vo výške 322,96 eur. Preto súd v súlade s §§ 57, 58 CMP rozhodol aj o nároku a výške náhrady trov konania štátu tak, že uložil otcovi povinnosť nahradiť trovy konania štátu vo výške 161,48 eur a s prihliadnutím na právoplatné oslobodenie matky v rozsahu 50% na trovách dôkazu uložil matke povinnosť nahradiť trovy konania štátu vo výške 80,74 eur, do 15 dní od právoplatnosti tejto časti rozhodnutia v zmysle príkazu na úhradu.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia bežného výživného, zročného výživného a v časti styku, podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa, ktorý navrhol rozsudok v časti určenia výživného zmeniť a bežné výživné určiť vo výške 500 eur mesačne, rozsudok v časti určenia zročného výživného zrušiť vzhľadom na to, že takto určené výživné bude nižšie než zaplatil na základe neodkladného opatrenia a v časti styku zmeniť a upraviť jeho styk s maloletou v rozsahu každého druhého párneho víkendy od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej limitom pre určenie výživného je spravidla 30% z čistých príjmov spoločne na všetky vyživované osoby. Namietol, že súd prvej inštancie túto ustálenú súdnu prax nerešpektoval a bez náležitého dôvodu sa od nej odklonil. Ak má byť limitom pre určenie výživného 30% z jeho čistých príjmov a má tri vyživované deti, a ak má každé z jeho detí právo na rovnakú starostlivosť (vrátane výživy a finančného zabezpečenia), malo by na každé z jeho detí, vrátane maloletej E., pripadať 10% z jeho čistých príjmov. Pokiaľ išlo o jeho čisté príjmy, mal za to, že súd prvej inštancie prijal nesprávne závery a výsledky vykonaného dokazovania nezodpovedajú skutkovému stavu. Zásadne nesúhlasil so zistením súdu, že má čistý príjem 3.580 eur, nakoľko do tejto sumy súd zahrnul aj jeho krátkodobé príjmy, ktoré v obmedzenom období dosahoval od 10/2016 do 4/2017, pričom už jeden a pol roka takéto príjmy nedosahuje, a preto nie je namieste, aby ich súd započítaval do jeho príjmov za obdobie po 5/2017. Jeho preukázanými príjmami v uplynulom roku boli príjmy vo výške 2.508 eur ako príjem zo závislej činnosti. Z tejto sumy 30% predstavuje čiastku 752,40 eur, pričom ide o sumu, ktorá má pripadať na všetky deti, t.j. na maloletú E. má pripadať 1/3 - 250,80 eur. Napriek tomu podporujú maloletú E. v jej štúdiu na súkromnej škole súhlasil s výživným vo výške 500 eur, teda vo výške dvojnásobku výživného, než aké by mu malo byť uložené. Nestotožnil sa ani s pomerom určeným súdom, podľa ktorého sa má podieľať na finančných výdavkoch v pomere 4/5, nakoľko súd vychádzal z jeho údajných príjmov vo výške 3.580 eur mesačne, a nie reálnych 2.508 eur mesačne. Súd konštatoval, že sa podieľa na starostlivosti aj vecnými plneniami, a to zabezpečením bývania, keď uhrádza všetky výdavky na domácnosť, kde zostala maloletá E. s jej matkou. Spolu tieto platby predstavujú približne 610 eur, čo znamená, že súd de facto predpokladá a očakáva, že si bude plniť vyživovaciu povinnosť 1.360 eur mesačne (750 eur výživné v peniazoch a 610 eur vo vecnom plnení), a to len na jediné z troch vyživovaných detí. V časti neupravenia styku považoval rozhodnutie súdu za nie v najlepšom záujme maloletej E., keďže táto pre svoj správny vývoj potrebuje aj prítomnosť otcovského prvku, čomu súd prvej inštancie týmto vyslovene a autoritatívne zamedzuje, pričom tak koná v rozpore s odporúčaniami znalca.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia bežného a zročného výživného podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa, ktorá navrhla rozsudok v časti bežného výživného zmeniť a otcovi uložiť platiť výživné v sume 1.050 eur mesačne a v nadväznosti na to zmeniť i výrok v časti zročného výživného. V plnom rozsahu sa stotožnila so súdom ustálenou výškou nákladov na maloletú z dôvodu plnenia povinnej školskej dochádzky, ktorú ustálil súd na sumu 673 eur mesačne. Rovnako sa stotožnila aj s nákladom na drogeriu, ktorý ustálil súd na sumu 40 eur mesačne a s nákladmi na oblečenie vo výške 50 eur mesačne a obuv vo výške 30 eur mesačne, hoci skutočné náklady na oblečenie a obuv mala maloletá vždy vyššie. Rovnako súhlasila aj s vyčíslenými nákladmi na zubára v sume 12,50 eur mesačne. Rozhodne však nesúhlasila so súdom ustáleným výdavkom na stravu vo výške 100 eur mesačne, čo by

zodpovedalo približne sumu 3,33 eur na deň, čo je podľa jej názoru suma prínízka na stravu. Poukázala na to, že ani jeden mesiac ich výdavky na stravu neboli nižšie ako 400 eur mesačne, pričom má s maloletou takmer rovnakú hmotnosť a rozhodne neskonzumuje viac ako potravín, ako ona. Uviedla tiež, že otec na pojednávaní považoval vyčíslené náklady na stravu za dôvodné. Namietla tiež, že súd sa nezaoberal ňou vyčíslenou položkou na voľnočasové aktivity maloletej, ktoré vyčíslila priemerne sumou 300 eur mesačne. Tým, že dcéra sa odmieta s otcom stretávať, je všetka osobná starostlivosť o maloletú na nej a ona jej musí robiť program aj pri príležitosti víkendov, všetkých prázdnin či sviatkov. Súd ustálil ako oprávnený výdavok na výživu maloletej sumu 905,50 eur mesačne, na ktorom sa podieľať ako matka, tak aj otec. Mala za to, že k uvedenej sume mal súd prirátat ešte sumu 80 eur mesačne navyše na stravu a sumu 300 eur mesačne na voľnočasové aktivity. Naďalej trvala na tvrdení, že príjem otca je v skutočnosti podstatne vyšší ako deklaruje vo svojom daňovom priznaní. Otec mal značné príjmy od farmaceutických spoločností, pre ktoré vykonával rôzne štúdie. Otec maloletej má príjem zo závislej činnosti zo svojho pracovného pomeru v nemocnici, ktorý príjem nespochybňuje, avšak kvôli práci vo svojej súkromnej urologickej ambulancii jednak pracuje v nemocnici na skrátenej úväzok 0,8 a jednak nevykonáva ani služby v nemocnici, ktoré by mal samozrejme honorované. Rovnako by viac zarábala, ak by pracovala v nemocnici na celý úväzok. Otec však podniká v rámci súkromnej urologickej ambulancie H., s. r. o., ktorej je jediným spoločníkom a konateľom. Otec však tvrdí, že zo spoločnosti sám nemá žiaden príjem a žiadne dividendy si nevypláca, všetko investuje späť do spoločnosti a jej zamestnancov a úžitok zo spoločnosti má iba spoločenský, keď prácu súkromnej urologickej ambulancii chápe ako svoj nezištný prínos a službu spoločnosti. Ťažko je uveriť, že z takejto činnosti žiaden príjem nemá, najmä keď počas ich spolužitia nosil do domácnosti tisíce eur a súkromná ambulancia bola podstatným zdrojom príjmu otca, ktorý im umožňoval žiť v rodinnom dome v U., platiť si služby architekta, dať si urobiť na mieru nábytok, platiť si záhradníka, dopriať si drahé dovolenky, šperky, súkromné školy pre deti a podobne. Počas konania sa zistilo, že otec maloletej začal vykonávať aj funkciu konateľa spoločnosti G., s. r. o. a opäť podľa jeho tvrdení a predloženej zmluvy o výkone funkcie konateľa bezodplatne. Taktiež bolo preukázané, že vykonáva konzultačnú činnosť v spoločnosti W., s. r. o., pričom tvrdí, že uvedenú činnosť vykonáva bezodplatne. Uviedla, že otec maloletej v tomto zariadení vždy normálne operoval, pričom podľa jej vedomostí sa jednalo o priame platby bez preplatenia zdravotnej poisťovne. Otec maloletej býva so svojou aktuálnou partnerkou v rodinnom dome na M. ulici v Z., pričom dovtedy priateľka otca O. F. bývala len v dvojizbovom dome v Z.. Po tom, čo začala žiť v spoločnej domácnosti s otcom maloletej, si odrazu v čase, keď bola na rodičovskej dovolenke s rodičovským príspevkom, mohla dovoliť kúpiť 1/3 rodinného domu na M. ulici v Z., čo je opäť lukratívna adresa v rámci Z.. Zvyšný spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 2/3 si spolu s O. F. kúpil Ing. U. F., ktorý je pacientom otca maloletej a videli sa len pár krát, pričom tento nevedel uviesť ani názov ulice, kde sa rodinný dom nachádza, nevedel koľko má izieb a ako je zariadený.

5. K odvolaniam rodičov sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v časti výživného z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť. V časti úpravy styku poukázal na skutočnosť, že znalec nevidí dôvod, aby sa maloletá s otcom stretávala, pričom súčasne navrhol, že v praxi by sa maloletá mohla s otcom stretávať napr. každý druhý víkend od piatku od pondelka rána a podobne.

6. K odvolaniu matky dieťaťa sa písomne vyjadril otec maloletej, ktorý navrhol vyhovieť jeho odvolaniu. Uviedol, že odvolanie matky maloletej je založené na vykonštruovaných domnienkach a hypotézach. Poukázal na to, že príjem, ktorý dosahuje zo závislej činnosti ako lekár v nemocnici, je na slovenské pomery nadštandardný, plne mu postačuje a je postačujúci aj na primeranú výživu jeho troch detí. Spoločnosť H., s. r. o. neprevádzkuje s vidinou ďalšieho zisku, ale vníma ju ako osobný vklad v prospech pacientov. Rovnako ničím nepodložené je tendenčné tvrdenie matky, že v spoločnosti W., s. r. o. má vykonávať odplatne operačnú činnosť. Uviedol, že pre účely skúmania jeho pomerov nie je rozhodné, či a do akej miery pán F. pozná rodinný dom, v ktorom býva, a ktorého je podielovým spoluvlastníkom. Jeho investícia do nehnuteľnosti bola vecou dohody medzi ním a jeho partnerkou. Zistenú sumu 100 eur mesačne na stravu maloletej považoval za primeranú a rozhodne rozporoval, že by mala maloletá E. oprávnené výdavky na voľnočasové aktivity v sume 300 eur mesačne.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané včas oprávnenými osobami (§ 362 ods. 1 CSP a § 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65

a § 66 CMP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v časti určenia zročného a bežného výživného zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a v časti úpravy styku je dôvodné napadnutý rozsudok potvrdiť.

8. Zo zákonných ustanovení citovaných súdom prvej inštancie vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného a jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné, odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie, jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Na strane povinného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb, ktorým je povinný poskytovať výživu, výšku a spôsob už poskytovaných plnení, pričom je potrebné tiež zohľadniť starostlivosť o dieťa a domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú.

9. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie ohľadom ustálenia výdavkov maloletej, pričom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti.

10. Možno sa stotožniť so záverom otca maloletej, že v zmysle ustálenej súdnej praxe je limitom pre určenie výživného spravidla 30% z čistých príjmov spoločne na všetky vyživované deti. Nemožno však súhlasiť už s názorom otca, že výška výživného sa určuje na každé z vyživovaných detí v rovnakej výške, keď s poukazom na vyššie uvedené je potrebné vychádzať zo zákonných kritérií pre určenie výživného, a teda preukázaných odôvodnených potrieb výživou odkázaného dieťaťa a zárobkových schopností a možností výživou povinného rodiča.

11. V tejto súvislosti je potrebné vytknúť súdu prvej inštancie, že sa dostatočným spôsobom nezaoberal existenciou ďalších vyživovacích povinností otca maloletej, keď súd nezisťoval, či plnoletá F. naozaj študuje, kde študuje, u ktorého z rodičov býva, kto jej prispieva na výživu, ak študuje a pripravuje sa na svoje ďalšie povolanie, aké sú náklady na jej výživu. Rovnako nedostatočné bolo vykonané dokazovanie za účelom preukázania rozsahu vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k maloletému U..

12. Podľa názoru odvolacieho súdu tiež neboli dostatočným spôsobom zistené zárobkové možnosti otca s prihliadnutím na tvrdenia prezentované matkou o ďalších príjmoch otca, keď v tomto smere nie je možné uspokojiť sa len s vyjadrením otca, ale je potrebné vykonať dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci. Za nie celkom overené považoval odvolací súd tiež osobné a bytové pomery otca maloletej, ako sa tento podieľa na chode a financovaní domácnosti, ktorú v súčasnosti vedie so svojou partnerkou a ich spoločným dieťaťom. Za nie celkom vyjasnenú považoval odvolací súd i otázku zakúpenia nehnuteľnosti - rodinného domu do podielového spoluvlastníctva jeho súčasnej partnerky a Ing. U. F. s prihliadnutím na to, že matka maloletej tvrdí, že zakúpenie predmetnej nehnuteľnosti financoval otec maloletej, a matka maloletej vyjadrila pochybnosti, z akých príjmov si mohla dovoliť súčasná partnerka otca zakúpiť spoluvlastnícky podiel na predmetnej nehnuteľnosti.

13. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom otca maloletej, že je potrebné pri určovaní výživného zohľadniť i otázku vecného plnenia, keď tento tvrdil, že hradí náklady spojené s užívaním rodinného domu, v ktorom býva matka s maloletou.

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach bežného a zročného výživného, ako aj v závislom výroku o trovách konania účastníkov podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Po vrátení veci súd prvej inštancie doplní dokazovanie v naznačenom smere, zistí, ako sa každý z rodičov podieľa na vyživovacej povinnosti k plnoletej F., kde táto v súčasnosti býva, kto hradí jej náklady v súvislosti so štúdiom. Rovnako je potrebné zistiť rozsah vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu

k maloletému U., v akom rozsahu sa na týchto nákladoch podieľajú tak otec, ako aj jeho súčasná partnerka, zamerať dokazovanie na zistenie príjmu jeho partnerky a v akom rozsahu sa podieľajú na nákladoch spoločnej domácnosti. Je potrebné dostatočne zistiť majetkové pomery otca a odstrániť nezrovnalosti ohľadom kúpy domovej nehnuteľnosti, v ktorej v súčasnosti býva so svojou partnerkou a ich dieťaťom, a v tejto súvislosti vypočítať tak otca dieťaťa, ako aj jeho partnerku a Ing. U. F.. U oboch rodičov treba dôsledne zistiť ich príjem a zamerať dokazovanie na preukázanie tvrdení matky dieťaťa o príjmoch otca z jeho súkromnej praxe.

16. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti úpravy styku odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď s prihliadnutím na to, že v súčasnosti už nadobudol právoplatnosť rozsudok o rozvode rodičov maloletej a predmetom tohto konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, už v súčasnosti je bezpredmetným upravovať styk otca s maloletou, keď tento bude predmetom úpravy v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 38P/40/2017, v ktorom sa upravujú rodičovské práva a povinnosti na čas po rozvode manželstva.

17. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).